9 Οκτωβρίου 2013

Λόγος περί ελπίδος (Αγίου Ιωάννη του Χρυσοστόμου)

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Άγ. Ιωάννης Χρυσόστομος / Θεολογία και Ζωή / Ορθόδοξη πίστη

Άπαντες μεν άνθρωποι φύσει ευμήχανοι, δια το φύσει του λογισμού διακριτικόν τε και νουνεχές. Έκαστος γαρ τούτων προς γεωργίαν και οδοιπορίαν και τέχνην τινά ελπίδι τινί εαυτόν παραδίδωσιν. Άπαντες γαρ καμάτους και ιδρώτας, κινδύνους τε και θλίψεις προθυμία υποφέρουσι δια την των μελλόντων αγαθών προσδοκίαν.

Και ο μεν γεωργός εν τη συνολκή των νεύρων και μελών κυρτώσας τα νώτα, άμφω δε τας χείρας οπλίσας δόρατι και αρότρω, τους εκ του χειμώνος κρυμούς, και τους εκ της βώλου και των εγκειμένων ακανθών αικισμούς προθύμως υποφέρει, τη μελλούση των καρπών προσδοκία τους πόνους παραμυθούμενος.

Ο δε γε οδοιπόρος εν ταις δυσβάτοις και προσάντεσιν οδοίς επιβάς, αντιτυπούντος του στερεού εδάφους, τους ταρσούς μαστιζόμενος, ιδρώτων πολυχύτους σταγόνας εκ κορυφής μέχρις ονύχων κοχλάδων αναζέων, καύσωνάς τε και υδάτων λιμούς και τροφών ένδειαν γενναίως υπομένει, δια το εκ της οδοιπορίας αυτώ ελπιζόμενον κέρδος.

Ιατροί δε εν τη εκτομή των οιδαινόντων τραυμάτων την δυσωδίαν επιφέρουσι,

γαστέρων δε κενώσεις και χαύνων χυμών εκχύσεις εκ χειρός δεχόμενοι ουκ αναίνονται δια την των ασθενούντων υγίειαν, και δια την οικείαν ευπορίαν την εκ των θεραπευομένων αυτοίς ελπιζομένην.

Οι δε πελάγιοι πλωτήρες γην λείποντες, και τα της θαλάττης αλμυρά και κυάνεα νώτα τέμνοντες, παλιντρόπων πνευμάτων βίας και ταραχάς ανηκέστους υπομένουσι, σχοινίων δε πολυπλόκων διατάσεις, ιστίων δε και αυχένων τρισμούς φοβερούς, κυμάτων δε αγρίων ορυγμαδώδεις κατόψεσι δεχόμενοι φοβερούς δια την εκ του πλοός αυτοίς ελπιζομένην σωτηρίαν και ευπορίαν.

Άπαντες δε ούτοι και οι τούτων πλείονες καμάτους τε και κινδύνους υπομένουσι δια την προς ολίγον φαινομένην ελπίδα· πολλώ μάλλον το φιλόθεον γένος των Χριστιανών, ανδρών δη λέγω και γυναικών ου γαρ μόνον το άρρεν εστράται παρά τω Θεώ, αλλά και το θήλυ, ου τη του σώματος ρώμη, αλλά τη της φρονήσεως ανδρεία διωγμούς τε και λιμούς, νηστείαν τε και αγρυπνίαν και χαμευνίαν, και των άλλων ανεκδιηγήτων θλίψεων άμφω προθύμως υποφέροντες δια την ακήρατον και μακαρίαν εν ουρανοίς ελπίδα.

Έκαστος ουν στηκέτω τω ιδίω έργω, και ελπίδι τονούσθω· ο γεωργός της πνευματικής αρούρας έμβαλε της διδασκαλίας το άροτρον εις το δεκτόν της διανοίας χωρίον· είτα μετά των προκαταβληθέντων των αιρετικών σπερμάτων, το βλάστημα έξελε των Ιουδαϊκών και Ελληνικών σοφισμάτων, ίνα εκκαθάρας την ψυχήν, επισπείρης τα της πίστεως άγια σπέρματα, τα της ελπίδος αγαλλιάματα, τα της αγάπης γλυκάσματα ου γαρ μόνον τω Ιερεμία έδωκεν εξουσίαν του κατασκάπτειν τα χείρονα, και καταφυτεύειν τα κρείττονα, αλλά και σοι εν τω λέγειν· Ιδού δέδωκα τους λόγους μου εις το στόμα σου· ιδού κατέστησά σε σήμερον επί έθνη και βασιλείας, εκριζούν και κατασκάπτειν και απολλύειν, και ανοικοδομείν και καταφυτεύειν.

Εκρίζου τοίνυν τα άγρια της λαγνείας κινήματα, και καταφύτευε τα άγια της αγνείας μιμήματα· κατάσκαπτε του πονηρού φυτείαν, και καταφύτευε την του Χριστού πολιτείαν·

απόλλυε τα φευκτά των διδαγμάτων, στηλίτευε δε τα σπουδαία των νοημάτων.

Ο οικοδόμος, κατάσπα τα κακώς οικοδομηθέντα υπό της του διαβόλου μηχανής εν ταις των ανθρώπων ψυχαίς ινδάλματα, και οικοδόμει ναόν του Θεού, τιθείς θεμέλιον Υιόν Χριστόν τον ακρογωνιαίον, εφ’ ον οικοδομείται τα της δικαιοσύνης καλλιεργήματα.

Ταύτα πράττων, καν θλίβη, υπόμενε· καν διώκη, μη απόκαμνε· καν λιμώττης, μη απόφευγε·

αλλά πάντα υπόμενε προθύμως δια την ελπιζομένην εν τρυφή του παραδείσου ανάκτησιν.

Οδοιπόρος ει κατά τον λέγοντα, κατάρτισαι τα διαβήματά μου εν ταις τρίβοις σου, ίνα μη σαλευθώσι τα διαβήματά μου· φεύγε την πλατείαν και ευρύχωρον οδόν την απάγουσαν εις την απώλειαν· λάμβανε την βακτηρίαν του Πνεύματος δύο πράξεις επιτελούσαν, τον τε εγκαθήμενον εν τη οδώ σκολιόν δράκοντα αποκτείνουσαν, και σε ποτε εν τοις πειρασμοίς εκλυόμενον και καταπίπτοντα διαβαστάζουσαν.

Φέρε τον πειρασμόν προσφερόμενον· καν διψής, επί την αθάνατον πηγήν τον Χριστόν ανάτρεχε· καν πεινής, τον άρτον τον ζώντα επιζήτει, ίνα μη αποκάμης, μηδέ ενδώς χαυνούμενος ταις ηδοναίς, αλλ’ ενδυναμού αποβλέπων το τέλος της οδού, ελπίζων την εν τη βασιλεία των ουρανών ισάγγελον ζωήν.

Ο ιατρός των ψυχών έκτεμε τη μαχαίρα του Πνεύματος τα οιδαίνοντα και ηλκωμένα πάθη της υπερηφανίας, απόπλυνε τον βόρβορον των ηδονών τω ύδατι της διδασκαλίας· θεράπευε τας εκ της αμαρτίας επιτεθείσας πληγάς ταις ψυχαίς των ανθρώπων, οίνω και ελαίω χρώμενος κατά τον Κύριον· οίνω στύφε προς το μηκέτι χαυνούμενον ενδιδόναι ταις επιθυμίαις, ελαίω δε λύσον τους πόνους της ψυχής, και των προημαρτημένων πταισμάτων την συγχώρησιν ταχείαν αυτοίς υπισχνούμενος.

Μη προς τα χρηματικά κέρδη αποβλέπων παρίδης τον πένητα, μηδέ πάλιν δια τον κατάπτυστον πλούτον παρίδης τον πλούσιον, αλλά πένητα και πλούσιον ομού παρακαλεί σωφρονείν.

Μηδένα απέλπιζε, μηδέ τον άγαν αμαρτωλόν, ίνα μη τέλεον εις τον βυθόν της αμαρτίας αυτούς ρίψωμεν, αλλά δίδου χείρα τω πεπτωκότι λέγων· Ουκ ήλθεν ο Κύριος σώσαι δικαίους, αλλά αμαρτωλούς· ίνα πρόθυμοι γενόμενοι, εκκλίναντες από του κακού ποιήσωσι το αγαθόν και σωθώσι.

Πάντα πράττε δια την των ασθενούντων υγίειαν, τρεφόμενος τη ελπίδι των σωζομένων, και τη παρά Θεώ ελπιζομένη αγαλλιάσει.

Ως αθλητής, νομίμως άθλησον· Ουδείς γαρ στεφανούται, εάν μη νομίμως αθλήση.

Ουκ έστιν η πάλη προς αίμα και σάρκα, αλλά προς τας αρχάς, προς τας εξουσίας, προς τους κοσμοκράτορας του σκότους τούτου, προς τα πνευματικά της πονηρίας

εν τοις επουρανίοις.

Τους ασκητικούς πόνους στέργε, τους διαβολικούς βρόχους φεύγε. Ίδε Παύλον και τρέχοντα και πυκτεύοντα και παλαίοντα. Ούτω τρέχω, φησίν, ίνα καταλάβω· ούτω πυκτεύω, ουχ ως αέρα δέρων· αλλ’ υποπιάζω μου το σώμα, μήπως εγώ ο κηρύξας, αυτός αδόκιμος έσωμαι.

Τρέχε τοίνυν ίνα καταλάβης, πύκτευε και πάλαιε, ίνα νικήσης τον εχθρόν· αλείφου τω της ευσεβείας ελαίω· έχεις παλαίσματα καταλειφθέντα σοι υπό των αγίων πατέρων· λάμβανε την ανεξικακίαν του Μωϋσέως, του Ιωσήφ την σωφροσύνην, του Δαυίδ την πραότητα, του Ηλία την παρθενίαν, του Ελισσαίου την νηστείαν, του Ησαΐου την ακτημοσύνην, Παύλου και Πέτρου την πίστιν, Χριστού την αγάπην, ίνα εν πάσι καλώς αγωνισάμενος, της νίκης τα βραβεία εκ χειρός Θεού υποδέξη.

Ποιμήν ει των λογικών προβάτων του Χριστού; Τα πρόβατα μάνδρευε, τα πεπλανημένα επίστρεφε, τα συντετριμμένα επίδευε, τα λυκόδηκτα ιώ, τους λύκους απόστρεφε, τους κύνας τους υπέρ του ποιμνίου ου γαρ υπνούντας, αλλ’ υλακτούντας και λαθροφορούντας εις του Δεσπότου το ποίμνιον· τούτους απέλαυνε. Την εκ της Μαρίας αειθαλή βλαστήσασαν χλόην υποδείκνυε, την αθάνατον πηγήν του βαπτίσματος σήμαινε, το εσπιλωμένον πρόβατον τω ύδατι των δακρύων απόσμηχε· πάντα πόνον και κάματον υπόμενε, ίνα, φανερωθέντος του αρχιποιμένος Χριστού, δέξη τον αμαράντινον της δόξης στέφανον.

Πρόβατον ει; Πείθου τω ποιμένι σου, την μάνδραν μη φεύγε, την πίστιν δε στέργε, την ράβδον του ποιμένος μη εκκλίνης. ου γαρ πατάσσει σε, ίνα αποκτείνη, αλλ’ ίνα από της πλάνης σε επιστρέψη. Το εκ της Ιεσσαί ράβδου βλαστήσαν άνθος νέμου αδιακρίτως, την εκ της ακροτόμου πέτρας κοχλαδόν βλαστάνουσαν πηγήν αθάνατον ποτίζου, ίν’ εντεύθεν εις την μάνδραν της τρυφής μη σύναγε πλούτον, μάλλον δε τον πλούτον μη αγάπα· χρημάτων φροντίδα φεύγε, τα δίγματα μη σύνεχε· τα χρήματα μη σύναγε, δι’ ων φύεται τα εγκλήματα, αλλά σπείρε πλουσίως την τροφήν τοις πένησιν, ελπίζων λάβρον και πέπειρον το δράγμα θερίσαι της ψυχής.

Ο πένης μη ολιγοψύχει, μη απολέγου την ζωήν, μη βλασφημήσης, αλλ’ ευχαρίστει, υπόμεινον το ολιγοχρόνιον της πενίας ίστριον, επίβλεπε εις τον γνώμονά σου Λάζαρον, και ελπίδι ενδυναμού· τεύξη γαρ και αυτός των Αβραμιαίων της αναπαύσεως κόλπων·

ένθα και αυτούς ημάς ο πάντων Δεσπότης Θεός αξιώσειε εν Χριστώ Ιησού τω Κυρίω ημών, ω η δόξα και το κράτος συν τω αγίω Πνεύματι, νυν και αεί, και εις τους αιώνας των αιώνων. Αμήν.

Πηγή: http://www.hristospanagia.gr/?p=15902